

s. M. Alojzija svjedoči

Lijepo je biti benediktinka

Trogir
2014.

(950. obljetnica Samostana)

s. M. Alojzija Dorvak, OSB:
LIJEPO JE BITI BENEDIKTINKA

Izdavač:
Benediktinski samostan sv. Nikole
Trogir

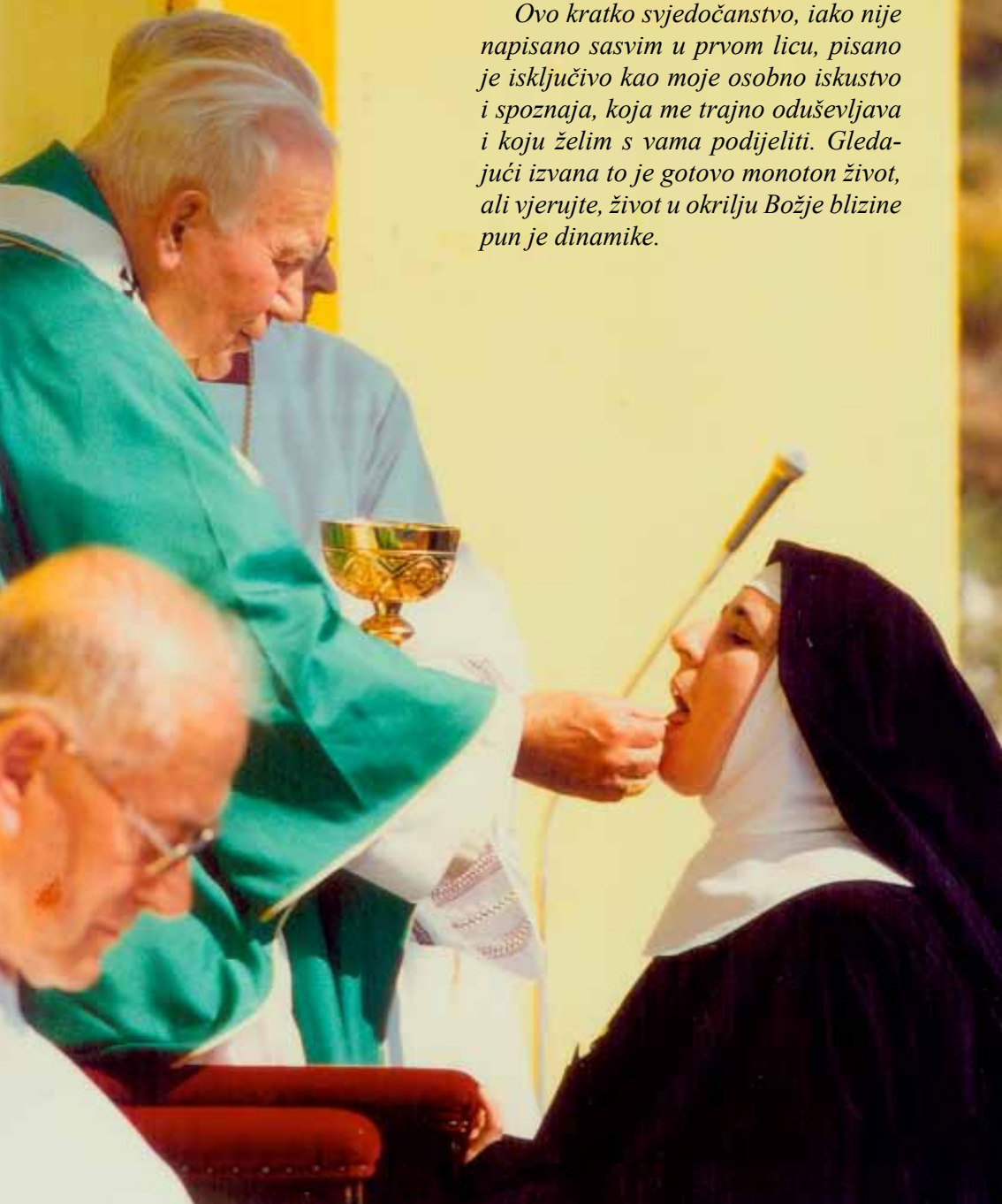
Lektor:
Tatjana Lovrić Kovač

Uredila:
M. Ivana Šeravić, OSB

Tisak:
„Dalmacijapapir“ - Split

Predgovor

Ovo kratko svjedočanstvo, iako nije napisano sasvim u prvom licu, pisano je isključivo kao moje osobno iskustvo i spoznaja, koja me trajno oduševljava i koju želim s vama podijeliti. Gledajući izvana to je gotovo monoton život, ali vjerujte, život u okrilju Božje blizine pun je dinamike.

Kako sam osjetila poziv

Rodom sam iz Konjskog, malog mjesta u okolici Splita, gdje je u ranim godinama moga djetinjstva svećenik jedva nedjeljom dolazio u crkvu prikazivati sv. misu. Vjeronauk je također bio nedjeljom. Prve godine ga je držao župnik, a kasnije je sa sobom dovodio bogoslove iz Splita. Časnu sestru sam vidjela samo nekoliko puta izdaljega. Nisam znala tko su časne sestre, ali sam ih povezivala s Bogom, crkvom, lijepim...

I dan danas mi je nezaboravan val topline koji me prožimao dok sam ih promatrala. Jednom me jedna od njih upitala: „Hoćeš li ti biti časna?“. Mala seoska djevojčica se iznenadila, ali i brzo reagirala. Najprije sam u sebi radosno pomislila: „Ja! Znači da i ja mogu biti časna!“, a onda odgovorila: „Hoću.“ Nikada me ta radost i ono „Hoću“ nisu napustili.

Staza Providnosti

Nedugo nakon toga Providnost je htjela da se jednog dana nađem u Benediktinskom samostanu sv. Nikole u Trogiru. Tu sam prvi put čula riječ „koludrica“ i „klauzura“, a koludrice su mi objasnile da su one posvećene Bogu i da žive u zatvorenom samostanu, tj. ne izlaze vani, nego mole i rade u samostanu.

Ajde, i uživati ćeš Boga svoga

Kratko nakon posjeta Trogiru upitala me jedna vrlo pobožna starica: „Što ćeš ti biti kad odrasteš?“ Odgovorila sam joj: „Ja ću biti koludrica, ići ću u zatvoreni samostan u Trogiru.“ Ona je bila izvan sebe od radosti i rekla mi je: „Ajde, služi Bogu, bit će ti lipo i uživati ćeš Boga svoga.“ Te su mi se riječi trajno usjekle u pamćenje. Bili su to prvi dodiri srca sa Srcem. Strune Božje ljubavi zvucima duhovne miline doticale su i privlačile mi dušu, koja se otvarala kao cvijet toplini sunca. Došao je i dan mog ulaska u samostan.

Tko je koga izabrao

Odmah na početku Isus me uvodio u spoznaju ljepote njegove ljubavi i po svojoj me riječi poučio kad je rekao apostolima: „Ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas.“ Ta je spoznaja pokrenula u meni bujicu divljenja i zahvalnosti. Uistinu, divni su putovi Božji i namisli njegove. On je stvorio

različite ljude i prema svakome ima odgovarajući pristup. Bila sam povučenije dijete i kao takva sama se ne bih usudila ni pomisliti da je baš meni tolika povlastica udijeljena. Jest – on je mene izabrao. Svojom božanskom taktikom stavljao mi je na put osobe i događaje koji su pomagali da raste sjeme zvanja kojega je on u mene posijao. „Primamit ću je, odvesti je u pustinju i njenu progovoriti srcu.“ (Hoš 2,16). Primamljivao me lijepim, obdario me osjećajem za lijepo, a ja sam samo prihvaćala ponuđeno. Kada me uveo u svoju pustinju – u klauzuru, nastavio mi je otkrivati ljepote koje mi je darovao. O kakvom se načinu života radi moći ćete se ukratko upoznati kroz tekst koji slijedi.

Benediktinski red

Benediktinski red nosi naziv po svom utemeljitelju sv. Benediktu, ocu zapadnog monaštva. Benedikt se rodio oko 480. godine u mjestu Norcia u Umbriji, a umro oko 547. na Montecassinu. Vođen zovom srca okupio je braću, osnovao zajednice monaha i napisao Pravilo pod kojim će oni živjeti i nasljedovati Krista. Monasi su osobe koje se, želeći izbliza slijediti Krista, povlače iz svijeta u osamu, bilo da žive kao pojedinci ili u zajednicama. Benedikt je uredio život svojih monaha u zajednici, smatrajući ga najsigurnijim oblikom života, gdje se braća (ili sestre) međusobno potpomažu i bodre u zajedničkom *hitanju* putem posvećenja. Tako je i sv. Skolastika, slijedeći primjer svoga brata i prigrlivši njegovo Pravilo, okupila oko sebe djevice i osnovala zajednice monahinja ili kako ih naš narod naziva – koludrica. Tako je utrput benediktinskih monaha i koludrica.

U Hrvatskoj je hrvatski knez Trpimir 852. godine ustanovio prvi benediktinski samostan u Rižinicama kod Solina. Potom su se u Hrvatskoj množile benediktinske zajednice, koje su pod geslom „Moli i radi“ i „knjiгом i plugom“ djelovale u svojim sredinama poučavajući u duhovnosti, kulturi, zanatima i poljoprivredi.

U Trogiru je 1064. godine zalaganjem trogirskog biskupa sv. Ivana, također benediktinca, osnovan samostan benediktinskih koludrica sv. Dujma, kasnije sv. Nikole, u kojemu se život od tada pa do danas neprestano odvija.

Ljepota koja osvaja

Neodoljiv je Božji poziv, koji se na jedan ili na drugi način osjeti u srcu. Biti koludrica benediktinka – poziv je trajnog nasljedovanja Krista u posvećenom životu, u kojem koludrica *ništa ne pretpostavlja Kristovoj ljubavi* (BP 4,21). Njezin životni hod usmjeren je prema Kristu, ona zavjetuje obraćanje svoga vladanja u poslušnosti, siromaštvu i čistoći kao i stalnost u zajednici, prema Pravilu sv. Benedikta, imajući za uzor vjernu

Božju službenicu Presvetu Djevicu Mariju. Benediktinski život sadrži u sebi takva obilježja, koja poput mozaika tvore prekrasno djelo što ga Bog tka u svakoj pojedinoj koludrici, koja mu se predaje bez pridržaja.

Sveti Benedikt na samom početku svog Pravila upravlja svojim monasima i koludricama riječ: „Poslušaj...“ Upravo tome treba težiti benediktinka: slušati, osluškiivati, biti poslušna.

Molitva je nit njezine trajne povezanosti s Bogom. Težnja duše da traži Boga i uz njega prijanja, slušajući i vršeći njegovu volju u životu. Liturgijska molitva je uzvišena povlastica i obveza, a vrhunac njezina dana jest slavlje euharistijske žrtve, gdje joj se Isus sasvim daruje i nju samu poziva da na ljubav uzvрати ljubavlju. Tko

može shvatiti toliku ljubav, tko li svoju ljubav mjeriti sa Isusovom? Ipak, on želi da bude u nama i mi u njemu i da tako tvorimo jedinstvo. Malo je naše srce da obuhvati takvu ljubav. Može samo dopustiti Isusu da ga on svega obuzme i da se naše srce utopi u njegovu. Lijepo je to u pjesmi *Klanjam ti se smjerno* izrazio sv. Toma Akvinski dok mu je srce uranjalo u svu

istinu euharistijskih prilika. Njegovo srce nije imalo drugog izbora nego da mu se preda, jer je zadivljeno do nesvijesti. Pjeva on: „Srce ti se moje cijelo predaje, jer dok promatra te, svijest mu prestaje.“. Kada kao slaba ljudska stvorenja i posustanemo, njegovo nas milosrđe u ispovijedi čisti i podiže, kako bismo se još revnije opredjeljivali za njega. To je svagdanji uzlet u visine duha.

Molitvom Časoslova ili „Djela Božjeg“ koludrice su u srcu Crkve moliteljice. U skrovitosti svoje klauzure svagdano se okupljaju sedam puta na molitvu Časoslova, slave Boga i prinose mu molitve i žrtve za potrebe Crkve i čovječanstva.

Božansko čitanje – lectio divina – vrijeme je odvojeno za riječ Božju, u kojemu se na osobit način doživljava susret s Bogom u njegovoj živoj riječi. To je vrijeme u koje ulazimo ušutkavajući sve brige i rastresenosti i prepuštamo se Božjoj riječi. Božansko čitanje odvija se u više etapa i to: čitanje (lectio), meditacija (meditatio), molitva (oratio) i kontemplacija (contemplatio).

Kroz čitanje Bog meni osobno govori dok čitam određeni tekst Svetog pisma.

Meditacija predstavlja osluškivanje što mi Bog po toj riječi želi reći, uranjanje u pročitani tekst, dopuštanje da on uđe u moj život.

Molitva je odgovor, koji proključava iz srca, odgovor na riječ koju mi je Bog uputio kroz čitanje i meditaciju.

Kontemplacija je počivanje u Bogu. Nakon što mi je upućena Božja riječ, u koju sam svojim mislima i osjećajima ponirala, a potom molitvom na nju odgovorila Bogu, sada se zaustavljam i počivam kušajući slast te riječi. Drugim riječima – uživam Boga svoga.

Rad

Božansko čitanje omogućava dobar pristup radu (actio), koji je također, jedna od glavnih sastavnica života benediktinke. Osažena poletom kojega Božansko čitanje donosi, koludrica snažnije svjedoči ono što je otvorenog i poslušnog srca usvojila kroz Božansko čitanje. Tada se i sami rad pretvara u molitvu i slavljenje Boga, jača međusobno jedinstvo koludrica i snažnije se doživljava jedinstvo zajednice s Bogom. Svaka koludrica pojedinačno kao i u zajedništvu s ostalim koludricama ugrađuje svoj rad i napore u cjelokupnu riznicu ljubavi, koju sv. Crkva prinosi svome Gospodinu. Bilo

da djelima nastoji ugoditi izravno Gospodinu, bilo da mu dobrim djelima ugađa u osobama svojih sestara – koludrica s kojima dijeli zajednički život u samostanu ili onima koje nam volja Božja stavlja u život i molitve, koludrica svu svoju molitvu i rad usmjerava prema vječnosti, gdje ljubav nikada ne prestaje. To je onaj dio koji nam se neće oduzeti.

Križ

I križ je lakše prihvatiti i nositi jer ga je sam Gospodin iznio za nas do kraja i svednevice nama pomaže da preko križa dođemo do uskrsnuća. Svatko, pa i benediktinka ga ima. Kada nikakvi drugi križ ne bismo imali, zasigurno bismo imali križ svoje slabe ljudske naravi. Nju neprestano sa sobom nosimo i protiv njezinih prohtjeva se trebamo boriti. Sveti Pavao je dobar boj bio (usp. 2 Tim 4,6), ali ipak nije mogao a da se ne potuži: „Jadan li sam ja čovjek! Tko će me osloboditi od tijela ovoga smrtnoga? (Rim 7,24). Nakon što je više puta vapijao Gospodinu za pomoć,

dobio je utjehu od njega: „Dosta ti je moja milost, jer se snaga u slabosti usavršuje.“ (2 Kor 12,9).

Ovdje bih se prisjetila prvog dana moga boravka u samostanu. Razmišljala sam tijekom dana u više navrata, „mudrujući“ a da to nisam govorila sestrama: „Ne znam kako ću ostvariti poziv, jer ja upadam u grijeh.“ Gospodin je to pitanje brzo riješio. Kratko prije sv. mise jedna sestra otvorila je vrata, ušla u neku malu prostoriju i zatvorila vrata za sobom. Znatiželjno sam upitala sestru do sebe: „Gdje je otišla?“, a ona se nasmiješila i odvratila: „Otišla se ispovjediti.“ Bila sam zadovoljna i u sebi sam rekla: „E, onda je dobro. Znači, i ja ću moći biti benediktinka.“ Uistinu, Božja milost, koja obnavlja i jača dušu, pouzdana je pratiteljica na životnom putu.

Osim križa ljudske slabosti postoji križ bolesti, žalosti, napora. Postoji križ pojedinke osobe (ovdje konkretno mislim na pojedinu koludricu), križ Zajednice, križ Crkve, križ čovječanstva. Spomenula sam križ napora. Da! U samostanu je lijepo živjeti i biti koludrica, ali samostan nije mjesto gdje bi netko mogao provoditi lagodan život. Ljubav nas u samostanu potiče da se dobro potrudimo i zalažemo za dobro svojih sestara kao i vanjskih osoba koje susrećemo, darujući im svoju pomoć, vrijeme, molitve, suosjećanje u njihovim poteškoćama. U to svagdano ugrađujem življenje svojih zavjeta. Zavjetom stalnosti u zajednici obvezala sam se živjeti u ovoj zajednici benediktinki samostana sv. Nikole, a život u klauzuri omogućuje mi povlačenje iz svijeta radi veće sabranosti u Božjoj prisutnosti. Obraćanje vladanja u poslušnosti, siromaštvu i čistoći omogućuje mi svagdano opredjeljivanje za Boga: poslušnošću svoju volju usklađujem s njegovom voljom; zavjetom siromaštva odričem se svega materijalnog, da bi Gospodin bio moja baština; a zavjetom čistoće slijedim Isusa u djevičanstvu, nastojeći mu životom ugoditi i pripadati samo njemu. Ljudski život, pa i život koludrice, kaplja je u moru. No, ugrađen u zajednicu Crkve, dar života postaje neizmjerljivo bogatstvo zbog Onoga kome se prinosi i koji ga posvećuje. Spomenula sam i križ Zajednice, križ Crkve, križ čovječanstva, koji uzrokuju razne situacije poput bolesti, manjka zvanja u Zajednici, otpada od vjere, ratova, progonstva, neimaštine u djelovima Crkve i čovječanstva. Kao kćerka Crkve, osjećam Crkvu, koja trpi ne samo u svojim udovima, nego u svakoj porici čovječanstva, pa se, zajedno sa svojim sestrama molitvom, žrtvom i suosjećanjem uključujem u nošenje tog križa, prihvaćajući ga kao svoj osobni križ.

Izmjениčni ritam molitve, rada i žrtve u skrovitosti i sabranosti, u ozračju Božje prisutnosti ispunja naše duše koje mu se svednevice predaju i tvore od samostana duhovnu oazu u kojoj mnogi traže utjehu, osvježenje i podršku kroz život, a još više nalaze oslonac kroz našu molitvu.

Poruka srca

Vraćam se na onaj početak kada je u meni zaiskrila klica benediktinskog zvanja. Nakon četrdeset godina života u samostanu osjećam kao da je od mog ulaska u samostan prošlo tek nekoliko godina. Sretna sam i želim ovu darovanu radost života podijeliti sa svima koje kroz ove retke susretnem. Možda među onima koji čitaju ovo svjedočanstvo ima onih

koji još nisu usmjerili ili usmjerile svoj život, a ne znaju to sami učiniti. Takvima bih iskreno savjetovala da mole Gospodina da im on pokaže put. Možda neke od djevojaka osjećaju da ih privlači ovakav život kakvog sam opisala, ali su bojažljive i ne usude se otisnuti iz svog malog svijeta. Takve želim ohrabriti: „Ne bojte se! Dođite! Dođite i vidite – usudite se nastaviti povijest benediktinki ovog samostana kao tolike djevice do sada. I – uživat ćete Boga svoga. Ponavljam sa riječima Pjesme nad pjesmama, koje su utisnute u apsidu naše crkve: VENI DE LIBANO, SPONSA MEA, VENI DE LIBANO, VENI, CORONA BERIS, što znači: DOĐI S LIBANA, ZARUČNICE MOJA, DOĐI S LIBANA, DOĐI DA TE OKRUNIM.“

Već 950. godina zdanje Benediktinskog samostana sv. Nikole u Trogiru kao putokaz mami i uzdiže prema gore pogleda prolaznika podsjećajući ih da su za nebo stvoreni, a ujedno tiho svjedoči: „Lijepo je biti benediktinka.“

Želi li netko uspostaviti kontakt s nama, može to učiniti na našu adresu:

BENEDIKTINSKI SAMOSTAN SV. NIKOLE

Gradska 2

21220 TROGIR

Tel: 385 (0)21 881-631

e-mail: samostan.sv.nikole.sestre.benediktinke@st.t-com.hr

